

**Corpus Juris Canonici, Per Regulas Naturali Ordine
Digestas, Usuque Temperatas, Ex Eodem Jure, Et
Conciliis, Patribus, Atque Aliunde Desumptas, Expositi**

Opus, Tum In Rebus Obscuris Claritate, Tum Dispersis Collectione ac
delectu, in contrariis conciliatione, eximium, simulque Indicibus ac
Præfationibus, Notisque quamplurimis & exquisitis illustratum, ; In Tres
Tomos divisum

Complectens Prolegomena Ad Jus Canonicum In Se Et Universim
Consideratum

Gibert, Jean-Pierre

Coloniæ Allobrogum, 1735

Sectio V. Observationes in Collectionem Ivonis Carnotensis collatam cum
Collectionibus Corporis Juris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74413](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74413)

laudatque Decreta INNOCENTII juxta numerum, quem habent in *Dionysiana* Pontificiorum Decretorum Collectione.

De eodem Corpore Canonum intelligi potest inscriptio *Cap. 2. de Prabend.* In prima veterum Collectionum & in *Gregoriana*, sic ea concipitur ex Corpore Canonum; hoc enim caput partim desumptum est à *Can. 6. Concilii Calcedonensis* in *DIONYSIANA* Collectione contento.

Credibile est præterea, quòd quotiescùmque Concilia Sæculis V. VI. & VII. posteriora remittunt ad Corpus Canonum, credibile est, inquam, quòd illa remittunt ad Collectionem *Dionysianam*, aliumve Codicem, qui eos contineat; alias difficile esset assignare causam hujus remissionis. Sic interpretari possumus *Can. 18. Concilii Braccarensis II. an. 563. habiti, & Can. 3. Concilii Toletani IV. an. 633.* Eodem modo intelligi potest *Cap. 1. de Constit.* à Concilio *Meldensi* an. 843. desumptum, quod jubet, in actionibus & Judiciis Canonum Statuta custodiri: in quo congruit cum laudato *cap. 1. Dist. XX.*

Denique, Regula hæc proponi potest: scilicet, quotiescùmque Collectores Canonum laudant Decreta Pontificum à *Dionysio* collecta, juxta numerum, quo distinguuntur in ejus Collectione, tunc eos eam ipsam Collectionem laudare. Plura laudationum ejusmodi exempla apud BURCHARDUM occurrunt *LIB. VIII. Cap. 2. 8. 12. 13. 15. 29. 34. 79.* Cæteri Libri similia exempla suppeditant, quæ facile reperientur ab eo, qui hos lustrabit Libros.

Noscitur etiam, Collectores à Collectione *Dionysiana* Decreta Pontificum desumpsisse, cum eorum *Epistolas, laudant* juxta numerum, quem ibi obtinent. Itaque, cum *Gratianus* laudet *Epistolam INNOCENTII I. ad VICTRICIUM* Episcopum Rothomagensem, velut *Secundam* ejus Pontificis, *Epistolamque* ejusdem ad *EXUPERIUM*, velut *Tertiam* ejusdem, concludi debet, eum à Compilatione *Dionysiana* Decreta ejusmodi desumpsisse; quoniam ibi illum ipsum ordinem obtinent. Hæc observatio producenda est ad Decreta *Epistolæ ad FELICEM* Nucerensem Episcopum, quam laudat, ut *Quartam*, & quæ sub pari numero collocatur apud *DIONYSIUM*. Hujus facti probationes inspicere possunt ope *primi Indicis* in *DECRETUM*, in quo *Epistolæ* ejus Pontificis, eodem, quo in Collectione *DIONYSIANA*, modo ordinantur, & prout à *Gratiano* laudantur. Plura laudat *Gratianus* Concilia, quæ in nullâ, quam BURCHARDI Collectione reperiuntur: ex eo proinde excerptis, quod ex iis laudat, nisi fortè ipsa laudet Ivo eodem modo, quo *Gratianus*; Talia sunt Concilia apud *Alteim, Erphosfurt, & Salingsstad* habita. Mendosa in Concilio *Eliberitanum* *LIB. I. cap. 6.* Decreta XII. refert huic Concilio falsò à *Burchardo* attributa, subque eodem nomine à *Gratiano* laudata, & validè attributionis falsitatem probat. Ea referuntur *Tom. I. CONC. p. 1038. ad 1041.* cum indicatione locorum *Gratiani, Ivonis, Burchardi*, qui ea retulere.

Sunt apud *Burchardum*, sicut apud *GRATIANUM*, *Summa* falsæ circa Canones; quorum exemplum insignius est in *Summâ Can. 3. Lib. 1.* Canon jubet, ut non detur Metropolitanano nomen Principis Episcoporum, aut Summi Sacerdotis, sed ut vocetur tantum Episcopus Primæ Sedis: *Summa* fert, Romano Pontifici dandum non esse Summi Sacerdotis nomen, sed Episcopi Primariæ Sedis, sicque accommodatum est Episcopo, Primæ Sedis Ecclesiæ Universalis id, quod de Episcopo, Primæ Sedis uniuscujusque Provinciæ dictum est. Concilium hic est 6. Concilii *Africani*, quod est Collectio Conciliorum Africanorum iisdem constans Canonibus, quibus Codex Ecclesiæ *Africana*; exceptis tamen *XXXIII.* qui conditi fuere in Concilio *Cartaginensi* an. 419. in quo facta fuit Collectio Canonum Conciliorum Africanorum *Concilium Africanum* nuncupata, *CONC. Tom. II. p. 1068. col. 2. sub medium Can. 34.* à quo incipit hæc Collectio, (ut docet Nota marginalis) usque ad *Can. 120.* exclusivè continuata, qui primus est Canon Concilii *Milevitani* ad Collectionem hanc non pertinentis.

Tom. I.

SECTIO V.

Observationes in Collectionem IVONIS Carnotensis, collatam cum Collectionibus CORPORIS JURIS.

HÆC Collectio amplior est Collectione BURCHARDI, hæc autem amplior, quam Compilatio REGINONIS, & sic deinceps hæc anterioribus diffusior est.

Discrimen necessarium à duabus causis proveniens. Prima est, quòd Collectores posteriores Collectionum præcedentium omissiones, hiatusque detegentes, ad eas supplendas incubuere: secunda, quòd in intervallo duas inter Collectiones elapso, plures condantur Canones non contemnendi, quos adjiciendo esse sibi concilii sunt; undè fit ut Collectio, *Gratiani, Ivonis* Compilatione longè amplior sit. Hæc autem observatio restringenda est ad Collectiones universales, quæ complectuntur Canones omnium Sæculorum Autori suo anteriorum. Quoad enim Collectiones certo spatio circumscriptas, illæ temporis, quo proponuntur, proportionales sunt; eodem ferè modo se habent eæ, quæ ad certas Regiones aut certa Argumenta restringuntur. Ob abterutram rationem Collectiones *Gratiani* posteriores ejus Compilationis minùs amplæ sunt, totque hujus facti sunt exempla, quot sunt Collectiones *Gregorianam* præcedentes. Ipsa etiam *Gregoriana*, quamvis à *Quinque* præcedentibus coaluerit; *Decreto* angustior est; quod multo faciliùs agnosci potest erga Collectiones subsequentes, *Sextum, Clementinas, Extravagantes*, tam JOANNIS XXII. quam *Communes*. Nec obstat quòd Juris veris *Epitome*, ab ANTO. AUGUSTINO composita, *Decreto Gratiani* amplior sit; id etenim ortum est: ex eo, quòd hæc complectatur omnes Collectiones duodecim priorum Sæculorum & aliquot annorum *Decimi tertii*, minutioremque enumerationem, quam alia quælibet contineat. Autor putavit, fore, ut multiplicatæ subdivisiones multam lucem Argumentis afferrent, idèque magnam *Titulorum* copiam dedit; undè hoc etiam nascitur commodum, quòd tædio obviam itum sit, quod longa Canonum series numero solo distinctorum parere potest: vitium quod apud REGINONEM, BURCHARDUM, IVONEM, *Carnotensem*, & in pluribus aut *Questionibus* *DECRETI Gratiani*, nec non in *Capitularium* Libris offenditur.

Quod de additionibus ab IVONE factis ad Collectanea BURCHARDI diximus, patet ex Decretalibus LEONIS IX. GREGORII VII. PASCHALIS II. ALEXANDRI II. URBANI II. Canonibusque Conciliorum, sub iis Pontificibus habitorum, quos Compilationis suæ inseruit: item ex curâ, quâ Eucharistiæ Argumentum maximè Præsentiam Realem & Transsubstantiationem enucleavit, Traditionisque ope utramque probavit. Ivo proinde ac cæteri Canonum Collectores, qui seriem Argumentorum secuti sunt, illorum *Datam* suppressit, putans eam non nisi in Collectionibus Temporum ordini congruis esse necessariam: undè fit, ut, licet tres priores *Epistolæ*, quæ sunt in Collectione *Dionysii*, ibi *Datam* adjunctam habeant; sit, inquam, ut eas absque *Data* laudet, sicut cæteras ejusdem Pontificis, quæ *Datam* in Collectione non habent. Quod de Decretis illius Pontificis dicitur, extendi debet ad Decreta reliquorum Pontificum, quæ sunt in eadem *Dionysii* Collectione, quarum alia *Datam* habent, alia secus.

Idè autem hic Autor *Datam* Canonum I. Concilii *Confluentini*, quem laudat *Par. X. Cap. LXVI.* adjicit, quòd eum à BURCHARDO *Lib. VII. Cap. XXX.* desumpserit, qui Canonum jungit Præfationem Concilii, quæ, propter circumstantias in eâ notatas, ipsi magnam auctoritatem conciliare poterat. Hæc ratio eò probabilior est, quòd idem Autor *Part. III.* tres ejusdem Concilii Canones referens, eorum diem & Annum omittit (*Can. 280. 281. 284.*) nec remittit ad locum, in quo diem ejus Concilii expressit. Fortè Autores illi Epocham illius

illius Concilii retulerunt, ut illud à vetustiore Synodo distinguerent in eodem loco an. 860. habitâ, 62. annis antè illam, de quâ agitur, an. 922. celebratam. Eandem probabiliter ob causam idem Ivo laudans quoddam Concilium *Matifconense* Part. XII. c. 26. & Part. XIII. Cap. 118. adjicit hæc verba, *tempore Guntrami Regis*, & referens Part. II. Can. 18. Canonem cujusdam Concilii *Aurelianensis*, hæc verba addit inscriptioni, *tempore CHILDEBERTI Regis*; plures enim *Aurelianus* & *Matifcone*, sub aliis Principibus Concilia habita sunt.

Simili de causâ laudans quamdam Synodum *Vermeriensis* Part. VIII. C. 164. & C. 179. priori addit *PIPINUM* Regem ipsi interfuisse; & posteriori, eam sub *PIPINO* celebratam fuisse. Hæc *PIPINO* coram habita est an. 752. sicque distinguitur à pluribus Conciliis quæ eodem loco habita sunt sæculo IX. an. 845. 865. 869. quoniam multa sunt Concilia *Remensis*, variis sæculis atque annis ejusdem sæculi celebrata, ea distinguere coactus fuit, tempus, quo ea, quæ celebrata fuerant, designando; ideoque unum ex iis laudans c. 71. Primæ Partis, illud distinguit his verbis, *Leo IX. in Synodo habita Remis*. Cæteri Collectores eandem cautionem neglexere, passimque Concilia *Matifconensia*, *Vermeriensia*, *Remensia*, *Aurelianensia* &c. laudant, omnis circumstantiis ab *IVONE* notatis.

Aliquando Decreta *INNOCENTII I.* & *GELASII* secundum numerum, quem in *Dionysiana* gerunt Collectione, laudat; undè concluditur, hæc illum ab ea Collectione desumpsisse, ab aliove Compilatore, qui *DIONYSIUM* imitatus fuerat; sapius autem ea laudat, non indicato fonte, in quo hausit, omissoque numero. Ex *Decretis Leonis, Gelasii* &c.

Collectionem suam nuncupavit *Exceptiones*, aut *Excerptiones Regularum*, hoc est, extracta Regularum Ecclesiasticarum in *Prefatione*, in eoque secutus fuisse videtur, *Egbertum*, Archiepiscopum *Eboracensem*, qui suam Collectionem eodem titulo inscripsit sæculo VIII. Ivo harum Excerptionum fontes indicans, quatuor generales commemorat, nempe Epistolas Pontificum, Concilia Episcoporum Catholicorum, Tractatus Patrum Orthodoxorum, Institutiones Regum Catholicorum *ibidem*; ubi fasus exponit varias Rationes conciliandi Canonum, qui contrarii videntur, quarum summam supra dedimus, unâ observando videri nobis, *IVONEM* hinc præbuisse occasionem Concordiæ Canonum discordantium à *Gratiano* susceptæ: Huic *Prefationi* jungit Schema divisionem generalem Operis in XVII. *Partes* exhibens, in quo uniuscujusque Argumentum sigillatim declarat. Utrumque exemplum imitari debuisset *Gratianus*, nec ab abrupto exordiri, nullatenus exposito proposito suo, causis ejus, methodoque illius perficiendi. Si hoc in capite *Gratianum* vincit *Ivo*, in alio superatur à *BURCHARDO*, qui singulis Libris Indicem Summarum Capitum adjecit, Numerumque singulorum, cujus ope reperiri atque eligi facile possunt optati loci. Plurimi Autores quaesierunt, an Collectio *Ivonis* Decreto *Gratiani* præstantior foret? Sunt in utramque partem momenta non spernenda, quibus ponderatis solummodò conficitur, hæc duo Opera mutuis rationibus sese invicem superare. Hæc à *Joanne MOLINÆO* Professore Lovaniensi exponuntur in ejus Epistolâ Dedicatoriâ. Primus ille est, qui typis *IVONIS* Compilationem mandaverit an. 1561. ut refert *Boëtius* Epolib. 11. de *Jure sacro*, cap. 2. n. 126. ubi illum confutat 23. annis post dictam Collectionem. Quaestionem hanc aggreditur *DOUJAT* in *Prenot. Canon. Lib. IV. Cap. XI.* ubi compendiosè refert id, quod ab iis Autoribus circa illam dictum est. Nobis congruere non videtur hujus Disceptationis labor, & proinde sufficere observare 1. Collectionem *Gratiani* utilitatem Collectionis *Ivonis* non absorbuisset, quippe *Gratianus* è *Parte XVII.* nihil desumpsit. Quæ multitudinem egregiam excerptorum è SS. Patribus circa *Fidem*, *Spem*, & *Caritatem*, continet, maxime è *S. AUGUSTINO*, *S. GREGORIO*, *S. ISIDORO* accepit: pauca usurpavit è contentis in *Parte XVI.* quæ de Laicis agit, &

362. *Canonibus* constat, in quibus fit enumeratio omnium obligationum illorum, sive ergà Deum, sive ergà Proximum, tam Superiorem & inferiorem, quam parrem. Idem est de *Parte XV.* quæ de Pœnitentia loquitur in 160. *Capitibus*. Quoad cæteras *Partes*, à quibus *Gratianus* plura accesserunt; multa sunt, in quibus totidem Capita neglecta supersunt, quot electa fuere. Huius facti probationes luculentas præbent *Partes I. II. III. IV. VIII. & XIV.* Et quidem in *Primâ* apparet, *Gratianum* à 40. prioribus *Capitibus* abstulisse, quæ *Fidem* spectant, de quâ non consultò sed per transennam locutus est: quoad reliqua, quæ *Baptismum* & *Confirmationem* spectant, de quibus *DIST IV. & V. de Conseratione* agit, & quæ ad numerum 260. circiter exurgunt, eorum tertia ferè pars ab illo illibata est; quod facile percipitur ex laudatione marginali *Gratiani* ad unumquodque *Caput*, quod desumpsisse videtur; quoniam in *Decreto* reperitur. Idem asseri potest de *Secunda*, quæ spectat *Eucharistiam*, quatenus *Sacrificium*, & quatenus *Sacramentum*, deque reliquorum *Sacramentorum* sanctimonia agit; quisque autem id sibi persuadere valet, eam conferendo, cum *DIST I. & II. de consecrat.* ubi *Gratianus* eidem *Argumento* incumbit, item ope *Notarum marginalium*, quas jam attigimus. Quoad *Tertiam*, quæ est de *Ecclesiâ*, de quâ *Gratianus* in multis Operis sui locis crebrò loquitur, media ferè capitum pars à *Gratiano* neglecta fuit; nam ex 284. sunt 133. ad quorum marginem *Gratianus* non laudat. Quoad *Quartam* in quâ agit, 1. de *Festis*, & *Jejunis*, (de quibus *Gratianus* *DIST. III. de Consecrat.* loquitur;) 2. de *Scripturis Canonicis*, 3. de *Conciliis*, 4. de *Legibus Usu*, & *Consuetudine* (quæ discutuntur à *Gratiano* in xx. Prioribus *Distinctionibus Partis I.*) reperitur, inito calculo, dimidium & amplius *Capitum* à *Gratiano* non adhibitorum: remanent enim 135. hæc autem *Partes* 257. tantum *Capitibus* constat. *Pars Octava*, in quâ de *Matrimonio* statuitur, magnam *Canonum* copiam continet à *Gratiano* omifforum, etiamsi de eodem *Argumento* X. *Causas* profuerit, quarum singulæ dividuntur in plures *Quæstiones*, undè judicium ferri potest de ejus excerptis ex aliis partibus, quarum *Argumenta* minus discussit. Denique *Pars Decima quarta* *Excommunicationem* spectat, de quâ *Gratianus* fusius agit *CAUS. XI. QUÆST. III.* in 110. *Canonibus*; supersunt nihilominus in hac *Parte* ferè 50. *Capita* à *Gratiano* intacta.

Quod dictum est de *Quatuor Partibus* prioribus & *Octava*, locum habet in *Partibus Quinta & Sexta*, quas *Gratianus* magis, quam aliam quamlibet exhaustisse videtur, quoniam in eis agit de præcipuo *Gratiani* objecto, *Sacris* scilicet *Ministris* à primo usque ad ultimum; de eorum *discriminibus*, eorum *electione* & *Ordinatione*, eorum *obligationibus* & *juribus*, eorum *coercitione*, *causis*, *judiciis*; de *Primatu Romanæ Ecclesiæ*; de *Primitibus*, *Metropolitans*, & *amplitude Dignitatis Episcopalis*: quæ omnia *DISTINCTIO- NUM LXXXII.* quæ *XX.* prioribus subjiciuntur, *Argumentum* sunt & *XXVI.* priorum *CAUSARUM Partis II.* Eadem facilitate percipi id poterit, computatis *Capitibus*, ad quorum marginem *Gratianus* non laudatur, ex 378. *Quinta* plusquam 160. supersunt quæ hac *Nota* carent: ex 433. *Sexta* plusquam 215. similiter absque *Notâ* reperiuntur. Præterea, observandum est *Capita*, quæ à *Gratiano* omiffa sunt, non minus egregia esse, quam ea, quæ ab eodem sunt electa, pleraque ex *Actis* legitimis atque utilibus sunt desumpta. Alia observatio necessaria est, quod inter *Capita*, quæ *Gratianus* elegit, non pauca sunt, à quibus brevem sententiam excerpfit, nec utilitate caret residuum. Idem de his excerptis est, ac de iis quæ *Raymundus* à *PENNAFORTI* ex veteribus *Decretalibus* expressit, quæ sapius elucidatione indigent à resectâ parte querenda. Denique *Prefatio* Collectionis *IVONIS* *Regulas* egregias ad *Conciliationem Canonum*, qui contrarii videntur, aut reipsâ sunt, continet; ex hisque *Regulis* astimandum est *Conciliationum* à *Gratiano* factarum pretium.

Cum

Cum ex his observationibus sequatur, IVONIS Collectionem non solum utilem; verum etiam necessariam esse post *Gratiani* Collectionem; ex sequentibus manifestum fiet, è Collectione *Gratiani* plura commoda percipi posse, quæ in illâ desiderantur. Hæc magnam Canonum copiam continet, qui apud IVONEM non sunt: sive quia sunt posteriores; quales sunt ii, qui desumpti sunt è Concilio *Lateranensibus*, altero sub CALLIXTO II. altero sub INNOCENTIO II. habitis, vel ex Epistolis eorum Pontificum: sive quia eos aliunde accersivit; quales sunt omnes, ad quorum marginem Ivo non laudatur, hujus generis sunt plerique Textus DISTINCT. VII. de *Penitentia*, innumerique alii passim. Reperiuntur in DIST. I. & II. *Pars*. I. omnia Principia Juris exposita & probata legitimis auctoritatibus. Cura, quam adhibuit, ad referendos Canones in utramque partem, in singulis *Distinctionibus* & *Causis*, eosque conciliandos, lectionem Canonum jucundiorum & utiliorum efficit. Indè dicitur Disciplinam Ecclesiæ variam fuisse pro diversitate Temporum ac Locorum; aperiuntur causæ hujus variationis, agnosciturque, Ecclesiam Universalem Particularibus Ecclesiis hac in re concessisse, ut sibi regimen illud influerent, quod utilitati suæ commodius, aptiusque duxissent. Ordinatum exponendo quæcumque ad Ministros Sacros pertinent, luculentum conficit Commentarium in Epistolas PAULI ad TIMOTHEUM & TITUM, quoad præcepta huic Argumento affinia. Casibus, quos in singulis *Causis* proponit, sive veris, sive fictiis, Rem Judiciariam enucleat, ejusque ariditatem ac fastidium tollit. Ob has præsertim partes magnus Eruditorum Canonistarum numerus, in ejus Collectionem operam conferre invitati, atque inducti fuerunt; undè illa Corporis Juris basis facta est; cæteræ autem Compilationones, ad supplendos tantum illius hiatus confectæ sunt; indè illa Glossis instructa est; perindè atque eæ, quas publica confirmavit auctoritas, quamvis semper pro opere privato habita fuerit. Indè conditi sunt tot *Indices*, ad eam utiliorum reddendam, ejusque studium facilius. Duo priores continent Epitomen Decreti, primò in Oratione solutâ; tum in Carminibus: Tertius Index est Capitum: Quartus Pontificum: Quintus Conciliorum: Sextus Auctorum, à quibus Canones acciti sunt: Septimus Canonum Inscriptione carentium: Octavus Legum à *Breviario ANIANI* derivatarum. Tres priores in fronte Decreti, cæteri ad Calcem Corporis Juris collocati sunt. Hi *Indices* à plurimis Editionibus abstunt, undè multò minus utiles, quam cæteræ sunt.

Quamvis hæc postrema Collectionis *Gratiani* in Compilationem IVONIS commoda, operi sint extrinseca, superioribus adjici nihilominus possunt, quoniam ex illis proveniunt.

Cum igitur hæc duæ Collectiones mutuis ex capitibus sese invicem superent, in id potius incumbere debemus, ut fructus ex utraq; capiamus, quam ut aliam alterâ neglectâ & contemptâ, eligamus. De *PANNORMIA* agendi locus hic foret, quæ Collectionis IVONIS Compendium est, quæ modò cum Collectionibus Corporis Juris collata est, eoque magis, quod crebrò laudetur in Notis marginalibus Canonibus Collectionis *Gratiani* appositis. Sed cum illud Compendium nihil omnino contineat, quod non sit apud IVONEM, monere sufficere, ea, quæ de Decreto IVONIS dicta sunt, posse ac debere ad *Pannormiam* extendi. Idem opus est quoad Substantiam; discernen in formâ versatur. Utrumque videri potest in *Prænot. Canon. Lib. III. Cap. XXXIII.* ubi hæc duæ Collectiones comparantur, observaturque *Pannormia* Autorem esse incertum, & ignorari, utrum Collectionem IVONIS præcesserit, an secuta sit. Quod si ita est, constare nequit, quòd sit illius Compendium, cum istud supponat opus, cujus est Compendium.

Collatio Corporis Juris OCCIDENTALIS, cum Corpore Juris ECCLESIAE ORIENTALIS.

Collectio à BEVEREGIO Ecclesiæ Anglicanæ Presbytero compilata, atque Oxoniæ edita an. 1672. spectari potest ut Corpus Juris Ecclesiæ Græcæ. Ab ipso ea, ut talis, proponitur in Præfatione incipiturque *Synodicon, seu Pandectæ Canonum SS. Apostol. & Conciliorum ab Ecclesiâ Græcâ receptorum, necnon Canonicarum SS. Patrum Epistolarum, una cum Scholiis antiquiorum singulis eorum annexis*. Dividitur in duos Tomos in fol. quorum prior continet Canones Apostolorum & Canones Conciliorum: Prima Pars posterioris eos continet, qui ab Epistolis Canonicis desumpti sunt. Cætera non sunt Pars ejus Corporis sed Collectanea, in quibus ejusdem Corporis Juris vel ejus Partium Synopses referuntur. Scholia seu Interpretationes singulis Canonibus adjecta, sunt veluti *Glossæ*, quarum Canones sunt Textus. Magni refert eam Collectionem novisse, tum quoad materiam, tum quoad formam seu dispositionem, tum quoad *Notas* Corpori insertas, aut ei subjectas, tum quoad ejus auctoritatem. Propter singulas has rationes illam Collectionem cum Corpore Juris Ecclesiæ Latine conferendam esse duximus, & in hac Collatione, quatuor hæc Capita præcipue sigillatimque discutimus.

Quoad *Materiam*, sive Substantiam, plurimi sunt in Corpore Juris Orientalis Canones, qui nullatenus in Corpore Juris Occidentalis commemorantur; universi enim Canones Conciliorum Orientalium, cum Generalium, tum Particularium, sive Localium, in illo referuntur. Generalia sunt *Nicana I. & II. Constantinopolitana; I. II. III. & IV. Ephesinum & Calcedonense. Synodi Locales* sunt *Ancyra, Neocæsariensis, Gangrensis, Antiochena, Sardicensis & Laodicena*. Multi autem Canones horum Conciliorum absunt à Corpore Juris Occidentalis; ut patet ex *Indice*, sive Serie Conciliorum à *Gratiano* laudatorum, qui solus ejusmodi Canones compilavit.

Quædam præterea referuntur in Corpore Juris Orientalis, Synodi Orientales, quæ non laudantur in Corpore Juris Occidentalis. Tales sunt illæ, quas PHOTIUS celebravit, quæve in gratiam ejus celebratæ sunt. Talis est etiam *Constantinopolitana*, quæ sub NECTARIO ejus Civitatis Patriarchâ, habita est. Concilium *Carthaginense* à S. CYPRIANO celebratum ex LXXXIV. constans Episcopis, quod Baptisimum ab Hæreticis, vel Schismaticis collatum damnavit & reprobavit, Corporis Juris Orientalis pars etiam est, ad cujus Decreti calcem referuntur Sententiæ Patrum in *Scholiis ZONARÆ*; ejus autem in Corpore Juris Occidentalis mentio non fit, nisi obiter, occasione Canonum, qui illi adversantur. Codex Ecclesiæ Africanæ integer, Corpori Juris Orientalis est etiam insertus. Ipse autem in Corpore Juris Occidentalis nequidem laudatur, sed duntaxat Canones Conciliorum *Carthaginensium* ac *Milevitanorum* in hoc referuntur. *Epistolæ Canonice* Patrum Græcorum, Episcoporum, aut Patriarcharum, quæ numerum 20. superant, suntque pars valde insignis Corporis Juris Orientalis; integræ quippè referuntur cum omnibus suis Canonibus: de iis autem nihil dicitur in Corpore Juris Occidentalis, quamvis simul junctæ, ad numerum 150. Canonum gravissimorum, & amplius exurgant. De illis Patribus nominatim egimus, in *Indice* sive *Extracto* Collectionis *BLASTARIS*. Prima est *DIONYSII Alexandrini*, mediantequæ Sæculo III. prodiit; Postrema à TARASIO Constantino Patriarchâ, sub finem Sæculi VIII. scripta est. Plures solus *BASILIIUS* Canones condidit, quam cæteri collectivè sumpti; quippè sunt XCIII. Præter *DIONYSIUM* quinque sunt *ALEXANDRI, NI* Patriarchæ Epistolarum Canoniarum Auctores. Scilicet